

INFORMACIJA O REALIZACIJI PROGRAMA ZA RAZMJENU I MOBILNOST MLADIH

Uprava za sport i mlade u saradnji sa Mrežom za mlade Crne Gore (prepoznata kao savez nevladinih organizacija - krovna organizacija, u skladu sa članom 20 Zakona o mladima) ima u planu da realizuje jednogodišnji Program za razmjenu i mobilnost mladih. Ovaj program podrazumijeva tri komponente. Dvije komponente se odnose na uspostavljanje uslova za veću povezanost i mobilnost mladih unutar države, odnosno uspostavljanje prilika za razmjenu znanja i iskustava sa mladima iz regiona i Evrope (Srbija, Francuska, Slovenija i Švedska), dok se treća komponenta odnosi na izradu sveobuhvatnog izvještaja o položaju mladih u Crnoj Gori.

U Crnoj Gori je prepoznat problem visokog stepena netolerancije i predrasuda mladih ljudi prema drugim nacionalnim, etničkim i religijskim grupama. Kao jedan od ključnih uzroka navedenih pojava javlja se i nedovoljna mobilnost mladih što za posljedicu ima stvaranje stereotipa i predrasuda, posebno iz prostog neznanja. Činjenica je da do sada nije mnogo rađeno na povezivanju mladih ljudi koji pripadaju različitim socijalno-društvenim grupama. Kako će ovim Programom biti obuhvaćeni mladi ljudi različitih grupa, a sprovode se sve aktivnosti zajedno sa grupom vršnjaka iz drugih država (internacionalna razmjena) ili drugih opština (razmjena na državnom nivou), navedeni problemi će biti adresirani na najbolji način. Pored ove dvije komponente, Program će podrazumijevati aktivnosti na kreiranju godišnjeg izvještaja o položaju mladih u Crnoj Gori.

U okviru **prve komponente** Programa koja se odnosi na internacionalne razmjene mladih predviđeno je da razmjenama bude obuhvaćeno po 30 mladih iz Crne Gore, Srbije, Francuske, Slovenije i Švedske, uzrasta 15 do 16 godina, različitog pola, socioekonomskog statusa, religijske i etničke pripadnosti. Ovom razmjenom će biti obuhvaćene sljedeće teme: antidiskriminacija, interkulturalna komunikacija, poštovanje ljudskih prava, nenasilna komunikacija, demokratija, transformacije konflikata i tome slično.

Aktivnosti koje će pratiti realizaciju ove aktivnosti su: pripremna faza, otvaranje javnog poziva, selektovanje 30 mladih ljudi iz Crne Gore, pripremna faza i sastanci sa roditeljima i učesnicima/cama, pripremna faza edukativnih programa i organizovanje ekskurzija i kulturno istorijskih posjeta, sprovođenje razmjene.

Osobe potrebne za realizaciju projekta:

- Koordinator programa
- Asistent na programu
- 4 do 6 trenera za pripremu i realizaciju programa
- Minimum 3 supervizora

U okviru **druge komponente** koja podrazumijeva razmjene na nacionalnom nivou, koja će biti realizovana u saradnji sa školama iz 8 crnogorskih opština: Nikšić, Rožaje, Berane, Žabljak, Cetinje, Ulcinj, Herceg Novi i Podgorica, prilikom će dobiti 8 mladih ljudi koji će biti smješteni u porodicama odabranim uz konsultaciju sa školama.

Odabrane mlade osobe će pohađati i nastavu u opštini u kojoj budu, u trajanju od 7 dana. Pomoću realizaciji aktivnosti iz ove komponente pružit će i Unija srednjoškolaca, kao članica Mreže za mlade Crne Gore. U okviru ove razmjene prilikom će dobiti 8 mladih ljudi koji će biti smješteni u porodicama odabranim uz konsultaciju sa školama, a mlade osobe će pohađati i školu u opštini u kojoj budu boravili.

Kao što se iz prethodno navedenog može zaključiti, razmjene će se realizovati u sve 3 crnogorske regije (sjeverna, centralna i južna).

Treća komponenta programa odnosi se na izradu sveobuhvatnog izvještaja o položaju mladih u Crnoj Gori kako bi se dobili konkretni podaci o položaju i potrebama u okviru više različitih oblasti: zapošljavanje, obrazovanje, bezbjednost i zdravlje, stambena i socijalna politika, participacija u procesima donošenja odluka, kultura, sport i dr.

Usklađenost Programa sa javnim politikama:

Program je u potpunosti u skladu sa Nacionalnom strategijom za mlade (2017-2021). Preciznije, cilj programa je direktno u vezi sa ključnim ishodom *D Mladi ljudi su dobrog zdravlja, bezbjedni, imaju pristup adekvatnom sistemu podrške za prelazak u odraslo doba i samorealizaciju, samosvjesni su, inovativni, pokazuju inicijativu i prihvataju različitosti*. Istovremeno, u skladu je sa predviđenom mjerom D3 Podrška psiho-fizičkom razvoju i otkrivanju zdravlja mladih, pri čemu realizuje aktivnost 3.6. ove mjere koja glasi *Edukacija i aktivnosti mladih u oblasti prevencije nasilja, zlostavljanja, govora mržnje i diskriminacije, kao i osposobljavanje vršnjaka i edukatora u datim oblastima*. Osim navedenog, cilj programa je takođe u skladu sa ključnim ishodom *E Mladi imaju pristup kulturnim sadržajima kao kreatori i konzumenti*, odnose i se posebno na predviđenu mjeru E2 Obezbjedivanje javnog pristupa kulturnim sadržajima za sve mlade, pri tome realizuju i mjeru E 2.3. Putuju i kulturni sadržaji kao model dostupnih kulturnih dešavanja za mlade izvan kulturnih centara.

Trajanje projekta: Početak realizacije projekta je predviđen za decembar 2021. godine, dok je završetak programa planiran za III kvartal 2022. godine.

Opšti cilj Programa je da se doprinese jačanju interkulturalnog dijaloga, mobilnosti mladih, prihvatanju različitosti i pristupa kulturnim sadržajima kroz organizaciju i sprovođenje interkulturalnim obrazovnim razmjenama na državnom i interkulturalnom nivou.

Ciljna grupa prve dvije komponente su mladi srednjokolci/ke od 15 do 16 godina, dok bi se istraživanje odnosilo na sve mlade od 15 do 30 godina

Kako bi se program uspješno realizovao, potrebno je obezbijediti sredstva za troškove koji se odnose na smještaj i prevoz u esnika/ca programa, angažovanje predavača i trenera, kao i troškovi angažovanja koordinatora i asistenta koordinatora programa. Dodatno, potrebno je obezbijediti sredstva i za angažovanje eksperata u oblasti prikupljanja i analiziranja podataka prikupljenih sprovođenjem istraživanja javnog mnjenja i prpratne usluge.

Izabrani u esnice/ce koji pro u program razmjene, predstavlja e svojevrzne ambasadore mladih, koji e u svojim opštinama organizovati obuke/radionice za vršnjake i na taj na in ste eno znanje i iskustvo prenijeti mladima u lokalnim sredinama iz kojih dolaze. Ovakvim pristupom gradimo mlade lidere/ke koji e svoje znanje prenositi i na taj na in uticati i na podizanje svijesti i edukaciju zna ajnog broja mladih na teme koje e biti pokriveno obrazovnim dijelom Programa. S tim u vezi, Program posjeduje komponentu održivosti, imju i u vidu da e se broj obu enih mladih multiplicirati u odnosu na polaznu ciljnu grupu.

Uprava za sport i mlade je od Ministarstva finansija i socijalnog staranja dobila saglasnost broj 01-03-16290 od 01.12.2021.godine.